SENDİKA

???

İşçi Arkadaşlar:

Yakında çıkacak günlük siyasi gazetemizi bekleyiniz.

Ekonomik ve Sosyal Alanda Kol ve Kafa İşçisinin Davalarını Güder

Sene: 1 Sayı 6 — ŞİMDİLİK CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR — Fiyatı 10 Kuruştur. — 5 Ekim 1946

Sendika Tabirini Aforoz Edenlere..

Emekçilerimiz, yıllardanberi mevcut, kendilerine en yakın ve doğrudan doğruya idare ettikleri bir teşkilât sisteminin adı imiş gibi "Sendika„ tâbirini, üç aylık kısa bir müddet zarfında, adam akıllı benimsediler. teşekkül etmiş bulunan sendikalara akın - arkası gelmek şöyle dursun - günden güne artıyor. Her geçen hafta yeni yeni işçi sendikalarının kurulmasına şahit oluyoruz.

Buna muvazi olarak, demokrasi düşmanlarının, sendikaları gözden düşürmek veya yıldırma gayretleri de artıyor. Bu gayretler çeşitli iftiralar ve tahrikler şeklinde emekçilerin gözüne çarpıyor. bazan gizli kapaklı yollardan, bazan açıktan açığa yazılar arasında, sendikacılık hakkında, olmıyacak masallar yapılıyor.

Bunların üzerinde en çok durulanı sendika adının hususi bir mana ifade ettiği ve amele hareketini muayyen bir siyasetin faydasına kullanmak demek olduğu iddiasıdır. Açıkça demek isteniyorki sendikalar emekçiler sınıfının öz menfaatlerini koruyan tesanüt ve yardımlaşma cemiyetleri değildir. Sadece bir takım ihtilâlcilerin, emekçileri kurulmuş idarelere karşı baş kaldırmaya alıştırarak hususi maksatlarına âlet etmeği tasarladıkları siyasi savaş teşekkülleridir.

Bunun ne kadar asılsız, hiç yoktan uydurulmuş bir isnat olduğunu anlamak için, bugüne kadar kurulmuş olan sendikaların nizamnamelerini gözden geçirmek ve kurucularının ve idarecilerinin kimler olduğunu araştırmak yeter. Bu zahmete katlanacak, irtica ve faşizm bataklığına düşmemiş her müstakil düşünüşlü, namuslu vatandaş, incelemeleri sonunda görecektir ki, sendikalar emekçilerin hakiki sınıf teşkilâtlarıdır ve onlar hakkında ortalıkta dolaşan bütün dedikodular, emekçilerin dağınık bir sürü halinde kalmasında hayati menfaatleri olan istismarcıların ve burjuva partilerinin ajanları tarafından yapılmaktadır. Bu çevrelerde takip edilen gaye de, demokrasi icaplarına boyun eğer gibi görünerekten, sarı sendikalar mahiyetinde, ismi var cismi yok bir takım sözde işçi cemiyetleri ileri sürmek suretile, henüz sınıf şuuruna erişmemiş bazı emekçı tabakalarını avutmak; ve ne yaptığını bilir, şuurlu emekçi mücahitlerinin üçertle çalışan yığınlar faydasına yürütecekleri matâlip hareketlerini neticesiz bırakmak için bu teşekküller adına manevreler çevirmektir.

Hakikatte, uzaktan yakından patronlar sınıfı ve burjuvazı ile bağlılığı olan, her amele cemiyeti iyi genç emekçilerin menfaatlerine hiyanet etmesi mukadder, sınıfımıza yabancı ve zararlı bir teşekküldür. işçiler bunlara derhal "bizden değil„ damğasını vurmalı, içlerine girmekten sakınmalı ve yapacakları pazarlıklara ve islâhat tekliflerine şüpheli bir nazarla bakmalıdırlar. Bu kaynaklardan gelme her türlü teşebbüse, kendi sendikalarının alacağı karara göre ya seyirci kalmaları veya karşı koymaları gerektir.

Biz şu sebeplerden sedikacılığı değil, sendika tâbirini de bütün kuvvetimizle kurmaya azmetmişizdir:

1) Emekçilerin her günlük menfaatleri kısa iş günü ve dolğun gündelikler için bütün dünyada bir buçuk asıra yakın bir zamandanberi, bazan çok çetin çarpışmalara dayanan inatçı mücadeleleri sevk ve idare eden ve çok defa başarı ile neticelendiren teşekküller her yerde bu nam ile anılmaktadır.

2) Bu adı taşıyan amele cemiyetleri bir çok memleketlerde uzun yıllar boyunca patronlar ve onlara yadım eden hükûmet cihazlarının baskı ve yıldırmalarına ve provokasyonlarına uğramış ve sonunda heman tekmil kapitalist hükûmetlarini mevcudiyetlerini ve adlarını tanımaya mecbur edebilmişlerdir. Bugün hattâ emekçileri aldatmak ve avlamak için mürteciler tarafından kurulan geri işçi birlikleri bile bu adı taşı zorunda kalmışlardır.

3) Sendikacılık ve sendika konfederasyonları o derecelerde kudretli ne olduğu ve ne yaptığı bilinen bir hareket ve bir işçi topluluğu haline gelmiştir ki, hattâ başka adla tanınan ve muhtelif içtimai ve kültür gayeler takip eden çok muhtelif hedefli ve bünyeli emekçi teşekkülleri bile sendika federasyonlarına veya konfederasyonlarına girmek ve onların muazzam kudretinden faydalanmak ihtiyacını duymaktadırlar.

4) Dünyanın beş kıtasında yayılmış ve bütün memleketlerdeki emekçi teşekküllerini sinesinde toplıyan, dünya birleşik milletler teşkilâtından daha kudretli bir cihan teşekkülü

(Sonu S. 4 Sü. 4 de)

İşçi ücretlerine de yüzde yüz zam yapılmasını istiyoruz

Dar ve Sabit gelirli olanlar yalnız memurlar değil, onun üç beş misli bir yekûna varan emekçi kütleleridir.

947 yılı bütçesinin meclise verildiği hakkındaki haberi müteakip Maliye vekili etraflı beyanatta bulnarak bütçenin esaslarını izah etti. Yeni bütçenin esasları üç nokta etrafında toplanıyor.

a) bütçe bir milyarı aşmıştır.

b) Bütçede 114 milyon lira kadar bir açık vardır. Ve bu açık bermutad dahili istikraz yoliyle kapatılmağa çalışılacaktır. c) memur maaşlarına yüzde yüze kadar varan nisbetler dahilinde zamlar yapılacaktır.

Biz bunlardan yalnız üçüncü nokta üzerinde duracağız.

Memur maaşlarına bu derece büyük zamlar yapılmış olmasını İlk nazarda beğenmiyecek kimse yoktur. Fakat bunun yalnız devlet memurlarına inhisar ettirilip, onun üç beş misli yekûna varan büyük işçi kütleleri hakkında bir şey düşünmek lüzumunun hissedilmemesi, bu tedbiri tek taraflı bırakmakta ve işçiye karşı büyük bir haksızlığın ifadesi haline gelmektedir.

Harp yılları esnasında gelen hükûmetlerin beceriksizce siyasetleri neticesinde doğan geçim zorluklarının en ağır payını, hiç şüphesiz emekçi yığınları yüklenmiştir. Düşük gündelikler ve tahammülü aşan fazla mesai, fiyatların en az beş misli yükselmesi karşısında ne hükûmet, ne de sair herhangi bir teşekkül işçiye en ufak bir alâka göstermek lüzumunu duymamışlardır. Bazı fabrikalarda verilen öğle yemeğinin de doğru dürüst bir yardım teşkil etmediğini ilâveye lüzum yoktur.

Dar ve Sabit gelirlilerin vaziyetleri mevzuu bahis olduğu zamanda bile, geniş emekçi kütleleri, mahkûm bırakıldıkları derin sükûnet içersinde daima unutulmuşlardır. Bu defa da aynı şeyin tekerrür ettiğini derin bir esefle müşahede etmekteyiz.

Memurlara bilmem kaçıncı defa olarak yüzde yüz zamlar yapılırken işçiyi yine düşünen, onların da gündeliklerine zam yapılması lüzumunu ileri süren bir makam çıkmıyor.

(Devamı S. 4 Sü. 3 de)

İzmir liman amelesi zam tâlebinde bulundular

İzmirden bildiriliyor:

Buradaki liman işçisi ücretlerinin arttırılması için liman idaresine müracaatta bulunmuşlardır. İşçiler, müracaatlarında bu isteklerinin yerine getirilmemesi halinde işlerini terk edeceklerini de idareye bildirmişlerdir

İşçi yövmiyelerin beş ve yedi liraya çıkarılmasını istemektedir.

Türk İşçisi Oyuncak Olamaz...

Sendika teşkilâtları olmıyan memleketlerde, işçi, daima hakkını aramak imkânlarından mahrum bir vatandaştır!..

Bu güne kadar kurulmuş olan Sendikalarımızın, ana nizamnamelerini tetkik edecek olursak, işçi yığınları hesabına olduğu kadar, memleket namı hesabına da bir çok hayırlı işler müjdeliyen maddeler görürüz.

Hiç şüphe yokki, bugün henüz kâğıt üzerinde olan bu satırlar, ergeç hayata geçirilecek; Türkiye işçi sınıfı da, o nisbette refaha kavuşmuş olacaktır.

(Devamı S. 4 de)

En Doğrusu

ZARURİ BİR CEVAP

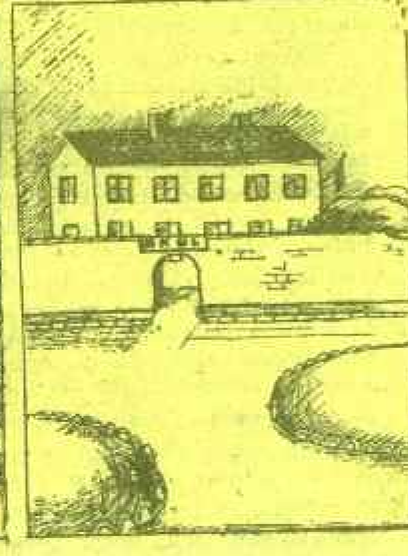
Türkyolu gazetesine:

Gazetemizde işçi şikâyeti olarak yapılan hâdiseler, anlattığınız şekilde geçmiş değildir. Biz işçinin derdi ile meşğulüz siz sadece fabrika idaresinin müdafaasını yapıyorsunuz. Fakat bunu yaparken daha nezih olmanız gerekirdi. bize karşı yukarıdan aşağı iğrenç iftiralarla dolu olan ve hiçbir nezaket hududu tanımıyan yazınıza, aynı şekilde cevap vermek bizim için mümkün değildir. siz, efendilerinize şirin görünmek için istediğiniz gibi kalem yürütebilirsiniz. Fakat bizim neşriyatımız temsil ettiğimiz işçi sınıfının, sınıf haysiyet ve terbiyesile sınırlıdır size ilk ve son cevabımız bundan ibarettir.

İşçi

TEZATLAR:

Hükûmetin Son İktisadî Kararları Karşısında türk İşçisinin Vaziyeti

II — Bunlardan en çok bel bağlanan "ithalâta geniş serbestlik vermek„tir. Yani 1942 yılı ortalarında korkunç tecrübesi yapılan o «rekabet» mucizesinden medet umuluyor. Diyorlar ki: "Rekabetin fiyatlar üzerindeki tesirinin büyük olacağı sanılabilir. Çünkü gümrüklerimize geldiği zaman 187 milyon lira kıymeti olan ithalat malları, müstehlikin eline 600 milyon liraya intikal e t m e k t e i d i. Gümrük resimlerini de içine alan (bu da halk tarafından ödenmiştir) bu 400 küsur milyon liralık farkın 300 milyon lirasını tüccarın kârı teşkil eder ki, bol ithalât işte bu çok büyük kâr nisbetini eritecektir„ Ankara-Akşam Haberleri). Bir basiret bağlanması neticesinde olacak, durumumuzu bu kadar veciz bir dille anlatan bu cümleleri ayrıca tefsire ihtiyaç yoksa da, yukarıda altını çizdiğimiz "etmekte idi„nin bundan hemen bir kaç hafta önceki devreye ait olduğunu hatırlıyalım Yukarda sözü edilen "tüccar„ yerini peygamberlere terk etmiş değildir. Bu kararlardan önce bazı "sıkıcı„ formalitelere baş vurmak zorunda kalmasına rağmen, 187 milyon lira ile 300 küsur milyon lira vurabilecek derecede serbest bırakılmış olan aynı tüccardır. Şimdi ise, artık «harice verilecek siparişlerin piyasamızın hakiki ihtiyaçlarına göre ayarlanması işi, normal zamanlarda olduğu gibi doğrudan doğruya ithalâtçılarımızın (yani yine aynı tüccarların) görüş ve sezişlerine» bırakılıyor (Ticaret Bakanlığının tebliği). Ve böylece, yukariki kararlardan faydalanacaklardan birinin de ithalâtçı tüccar zümresi olduğu bir kere daha belirmiş oluyor.

III — Bir diğer tedbir de serbest piyasa fiyatından ucuza altın satmaktır. Kâğıt para değerinin düşmediği hissini vererek iç fiyatların fırlamasına engel olmak üzere alındığı anlaşılan bu psikolojik tedbirin spekülatörler ve kaçakçılar tarafından ne dereceye kadar tersyüz edileceğini şimdiden kestirmeğe imkân yoktur. Yalnız, satılan altınlara karşılık Ziraat Bankası kasalarına giren kâğıt paraların bir başka kapıdan piyasaya dökülmiyeceği hakkında teminat verilmediği ve profesör Neumark'ın bir makalesinde işaret ettiği gibi "altın almakta kullanılacak kâğıt paralardan büyük bir kısmının kıymet deposu fonksiyonunu gören„ yani çekmelerde saklanan paralar olduğu göz önüne getirilirse, bu tedbirin bazılarının beklediği deflasyon (kâğıt para değerinin yükselmesi ve fiatların düşmesi) neticesinin doğmayacağı kestirilebilir.

IV — Nihayet son tedbire, "maliyet unsurlarında indirmeler sağlamak suretiyle sanayii mamulleriyle orman mahsulleri fiyatlarında ve eşya nakliyat tarifelerinde mümkün görülen indirmeler yapmak„ kararına geldik. Ekonomi Bakanı bu mevzuda şöyle konuşuyor:

"Maliyet unsurlarına gelince: Bugün fabrikalarımız fazla adam kullanmaktadırlar. Bunların büyük bir kısmı kapasite ile ve rasyonel bir şekilde çalışmaktadırlar. Gerçi ileri teknik şartlara uygun bir işletme, başarılması kolay olmayan ve zaman istiyen bir iştir. Bununla beraber harp sonunun vereceği imkânlardan faydalanmak suretiyle tedbirler almak üzereyiz. Bunun için ileri memleketlerin ölçülerini esas alarak her fabrikanın kaç kişi ile nasıl, hangi teknik şartlar altında çalışması lâzım geleceğini ve bu amaca varmak için alınması lâzım gelen tedbirleri, yerli ve yabancı mütehassıslardan faydalanmak suretiyle programlıyacağız ve fabrika idaresinin başarısını bu programı tahakkuk ettirmesiyle ölçeceğiz„.

İnsan bu satırları okurken, ya fabrikalarımızın hemen bu gün kurulduğuna, yahutta bunların bir başka rejimden devralındığına hükmedeceği geliyor. Demek her şey bundan sonra yapılacak? Fakat biz bu söylenenlerden bazılarının şimdiye kadar hiç te yapılmamış olduğuna kâni değiliz. Hele yerli ve yabancı mütehassıslardan «faydalanma» işinin. Masa gözleri, kitap rafları araştırılırsa yerli ve yabancı mütehassıslar tarafından yazılmış yüzlerce, yüzlerce rapora rastlanacaktır.

İş veriminin ileri teknik ve rasyonel işletme ile, iş kesafetinin ise yüksek bir hayat seviyesiyle (kâfi gıda, rahatca barınma, giyinme, temizlenme, ısınma, gezip eğlenme ve sağlıkla) temin edilebileceğini öğrenmek için yerli ve yabancı mütehassısların yeni raporlarını beklemeğe lüzum yoktur. Bu hususta şimdiden tedbirler alındığını, işçi ücretlerinin yukarda saydığımız ihtiyaçların masraflarını karşılıyacak derecede hemen yükseltileceğini, yeter sayıda hastahane ve sanatoryomun yakında temelleri atılacağını, yarımızdan fazlasını nöbetler içinde yıprandıran, tüketen sıtma ile, hergün aramızdan bir kaçını alıp giden veremle, diğer hastalıklarla derhal ve ciddi bir şekilde mücadeleye geçildiğini duymalı, görmeli idik. Ama, bir kararname ile hallediliveren «döviz rayiçlerini yükseltme» ameliyesinin kötü neticelerini karşılayıcı bir tedbir olarak alelacele maliyet unsurları üzerinde dururulurken, bunu beklemek fazla nikbinlik olurdu.

Fabrikalarımız fazla adam kullanıyorlarmış. Bunun günahı, fabrika ve madenleri ve diğer işletmeleri rasyonel bir şekilde işletememeleri yönünden, bu işletmelerin akibetinden sorumlu olanlara, işçinin yukarda kısaca sıraladığımız ihtiyaçlarına göz yumarak kabil olduğu kadar az ücret politikası gütmeleri, sosyal tesisat ve teşkilâtı sonuncu plânda bir iş saymaları ve bunun tabiî neticesi olarak büyük ölçüde işçi değişmelerine ve devamsızlıklara sebep olmaları yönünden de yine aynı sorumlu kimselere aittir. İşletmelerin idaresinde hiç bir söze sahip olmıyan işçiye değil.

Sonra, «maliyet unsurları» yalnız işçilikten mi ibarettir? Amortismanlara dokunmak doğru olmasa bile, ham madde ve işletme malzemesi masrafları ile umumi masraflar üzerinde de durmak lâzım değil midir? İdari ve teknik organizasyonun ve işletme şartlarının maliyetler üzerindeki tesirleri küçümsenebilir mi? Bunlardan bahis yoktur. Öyle anlaşılıyor ki iç fiyatların yükselmesine engel olmak üzere alınan kararların bu sonuncusundan da bir netice çıkacağına kimse kani değildir.

Hülâsa, son kararlar millî istihsalin artması değil, millî gelirin türlü sınıf ve zümreler arasında eskisinden farklı nisbetlerle bölünmesi neticesini doğuracaktır. Bu bölünmeden her zaman olduğu gibi sermaye çevreleri faydalanacaklar, başta işçi sınıfı gelmek üzere halk kitleleri zarar göreceklerdir.

SENDİKACI

İlk yazı evvelki sayımızda

Hayat Pahalılığı ve Geçim Zorluğu

Günlük kol ve kafa emeğinin karşılığı ile geçinmek zorunda olan işçi kitlelerinin mevcut hayat pahalılığı içinde yaşama ve çalışmaları için lüzumlu olan kaloriyi ve dolayısile gıda maddelerini ne dereceye kadar temin ettikleri ve bu şartlarda dar bütçelerini fiyatlara uydurmak için hangi fedakârlıklara katlandıkları gelecek nesiller hesabına sorulacak en mühim sualdir.

Harp seneleri içinde her türlü zarurî ihtiyaç maddelerinin fiyatları eski kıymetlerine nazaran ortalama beş misli yükselmiştir. Fakat gerek kol ve gerekse kafa işçisinin gündelik veya aylık kazancı ise hiçbir zaman iki mislini bile bulmamıştır. Zaten harpten evvel de şöyle böyle güçü gününe zorlukla geçinen geniş halk kitleleri bu heyula gibi kabaran fiyatlar karşısında yegâne çare olarak kemerlerini sıkmaktan başka bir şey yapmamıştır.

Bu günkü yarı açlık veya eksik gıda alma meselesi bizi olduğu kadar hattâ daha fazla yarınki gelecek nesli ilgilendiren, memleketin istikbali ve nüfuz siyaseti bakımından üzerinde ısrarla durulacak en önemli bir meseledir. Bugünkü çelimsiz ve hastalıklı nesil, yarının beklediğimiz ve tahayyül ettiğimiz gürbüz ve kuvvetli neslini meydana getiremez. Bu gün ne ekersek yarın ancak onu biçebiliriz. Bir memleket davası olarak yapılacak ilk iş varolmamızı sağlıyacak vasıtayı yani gıdayı herkezin hiç olmazsa lâzım olan asgari miktarda temin edebileceği bir seviyeye indirmektir.

Normal bir beslenme için lâzım olan gıda maddeleri şunlardır:

Karbon hidratlı maddeler (yani ekmek ve diğer unlu maddeler, şekerli gıdalar -meyvalardaki şeker de dahil- patates gibi), proteinli maddeler (yani et, süt, yumurta, beynir, yoğurt gibi hayvani proteinli maddelerle kuru sebzelerdeki nebati protein gibi), yağlar (her türlü hayvani ve nebati yağlar). bilhassa vitamin bakımından da sebze ve meyvalar.

Karbon hidrat ve yağlar vücuda lâzım olan enerjinin en büyük kısmını temin ederler. Proteinler ise enerji temin etmekle beraber daha ziyade vücutta yapı maddesi olarak kullanılır. Vücut her günkü iş için bir taraftan enerji sarfeder, diğer taraftan da es'kiyen ve değişen hücreleri yeniler. Çocuklarda bu yenilenme ve bilhassa çoğalma yani büyüme çok fazladır. Bu sebepten proteinler gıdalardan eksik olması caiz olmayan çok kıymetli gıda deleridir. Sebze ve meyvalar da bir taraftan ihtiva ettikleri gıda maddeleri ve diğer taraftan da hayat için önemli olan vitaminleri temin ederler.

Gündelik gıdamız bu gıda maddelerinin ahenkli ve lüzumlu bir şekilde karışmasından terekküp etmelidir. Böyle bir gıda nasıl tertiplenir ve bu tertip bu günkü şartlarda kaça mal olur? Misal olarak ana ve baba ile iki çocuktan ibaret bir aileyi ele alalım:

Erkeklere normal olarak kadınlardan biraz daha fazla kalori lâzımdır. Her şahsa lâzım olan miktar bir taraftan vücut ağırlığı ve boya, diğer taraftan da her gün yapılan işin cinsine, bağlıdır. Meslek haricinde yapılan işler (meselâ yol yürümek, alış veriş etmek, ev içinde bazı işler yapmak, mümkün ise spor yapmak gibi) için de ayrıca kalori lâzımdır. Meselâ bu ailede babayı orta ağırlıkta iş yapan (kunduracı, dokumacı, fabrika işçisi), 30 yaşında, 70 kilo ağırlığında, 1.70 boyunda bir işçi farzedelim. Bu işçi günde sekiz saat çalışmakta ve işine gitmek için sabah akşam yarımşar saat yol yürümektedir. Anneyi de gündüz bir fabrikada hafif işçi (meselâ oturduğu yerde tütünde çalışan) akşam üstü, gece de ev işleri yapan bir kadın olarak alalım. 27 yaşında, 60 kilo ağırlığında ve 1,60 boyunda olsun. (Bu verdiğimiz rakamlar normal ideal ölçülerdir). Anne de işine gitmek için baba kadar yol yürüsün. Çocukların da 3 ve 6 yaşlarında olduklarını farzedelim Bu ailede babaya günde 3000 kalori, anneye 2700, çoçukların ikisine birden de 2500 kalori yani hepsi için 8200 kalori lâzımdır.

Eğer babayı ağır işçi (taşçı, madenci, oduncu, doğramacı, ağır fabrika işçisi, toprak işçisi, hammal ilâ..) tarzedersek gündelik kalorisi 5000 olarak hesaplanmalıdır. Ana da orta ağırlıkta bir iş (makine ile dikiş, meslek olalak ev işleri, fabrikada orta ağır işler) yapıyorsa 3000 kalori, daha ağır iş (çamaşırcılık, rençberlik..) yapıyorsa 4000 kalori lâzımdır.

Birinci tip aile bu gündelik kalorisini şu gıdalarla alabilir:

1,5	adet	ekmek	40	krş.
500	gram	et	90	„
500	„	kuru sebze (fasulye, nohut)	50	„
150	„	yağ	75	„
200	„	pirinç (çorba)	28	„
100	„	peynir	18	„
500	„	süt	20	„
85	„	şeker (kahve, çay, süt için)	24	„
1	adet	kavun	50	„
			385	
1	kilo	kömür	18	krş.
		(soğan, su, tuz vesaire küçük masraflar için)	10	„
		çay ve kahve için	15	„
		sigara	20	„
		ev kirasının (bu günkü fiyatla ancak bir oda) günlük tutarı	100	„
		temizlik, ufak giyim eşyası vesairenin güne isabet eden tutarı	50	„
			598	

Çocuklara lüzumlu olan tereyağı, recel vesaire gibi kıymetli gıda maddelerini ara sıra vermek için bu rakamları bir hayli aşmak lâzımdır. Aynı zamanda bu hesabın içine senelik odun veya kömür gibi ısınma vasıtaları, elbise, çamaşır masrafları, işçinin de hakkı olan haftalık izin gününde yapılacak bir gezinti, sinema, spor maçları gibi bir eğlence, çocukları mektebe giden ailelerde mektep masrafları, dahil değildir.

Bu hesaba göre ev kirası, asgari zaruri giyim eşyası, gibi ihtiyaçları indiremediğimize göre, bu masrafı azaltmak ve gündelik kazanca uydurabilmek için yegâne kırpılan ve asgarinin de altına indirilen gıda masrafıdır. Kömür temizlik gibi masraflar da bu tehdide uğrarlar. Gündelik kazançları (karı koca çalışmak suretile) 4 lira veya yalnız erkeğin çalışması ile 2,5-3 lira ve hattâ 1,5-2 lira olan ailelerde her gün bu en güç hesap meselesini halletmek için sarfedilen gayret de göz önünden uzaklaştırılmıyacak kadar önemlidir. Bu büyük zorluk karşısında erkek veya kadın iş saatlerinde bile durmadan kafa yorar ve neticede iş kazalarını arttırırlar. Bu güç işi halletmekte bu gün her işçi ailesi çaresizdir. Mızrak çuvala sığar belki amma bu kabarık yekûn bu küçük bütçeye sığmaz.

Bu günkü ağır şartlar altında geçim zorluklarının bu ağır ve bunaltıcı hesaplarını ancak gıdasız soluk benizli çocuklarile guruldayan mideleri karşısında kuşaklarını sıkmaktan başka çareleri olmayan ana ve babalar iyi bilirler.

Bir işçinin parmakları koptu

Sokoni Gaz kumpanyasında su motorunda çalışmakta olan Ridvan adında bir amele iş esnasında parmaklarını motora kaptırmıştır. Parmakları kopan işçi baygın bir halde hastahaneye kaldırılmıştır.

Amerika'da neler oluyor

Amerikada Deniz sendikalarının dayanması

15 Haziranda patlıyan Deniz İşçileri grevini yatıştırmağa ne hususi vapur kumpanyaları, yine de federal mutavassıtlar muvaffak olamamışlardır. Gerek deniz kumpanyaları idaresi, gerek sendikalar son hazırlıklarını yapmaktadırlar. Eger müzakereler kesilirse, Truman'ın tavsiyesi üzere, Bahriye Vekâleti bir kısım ihtiyat kuvvetini ve grev bozucular kumpanyaların emrine verecektir. Cumhur Reisinin bu hareketi sendikalar tarafından şiddetle tenkit edilmekte, Trumanda grev bozucuları harekete getirmesinin vakumpanyalarının ameleye karşı yaptıkları iddialarda hiçbir fedakârlık sarfetmemekte, bilâkis amelenin haklarına bir tecavüz olduğu sendikalarca iddia edilmektedir.

Amerikan deniz amelesi bu vaziyet karşısında W. S. T. V dünya sendikaları federesyonuna müracaat etmiş, Avustralya ve Yenizeland'da dok sendikaları Amerikan deniz işçilerini himaye etmeyi vadetmişlerdir. Amerikan deniz işçileri harp zamanında verilen, harp sonunda kesilen ev kirası bedellerikesilmesinden son dereçe müte'essir olmuşlardır. Bu işçiler için fazla mesai saatleri de kalmıdığı için kazançları son derece sarsılmıştır. Şimdiki gelirleri usta işçiler için saatte 22 sentden 35 sente kadar bir artırma, haftada 44 saatlik mesai, günde sekiz saat çalışmaktır. Bu mesai şekli ister denizde, ister limanda müsavi olmalıdır. Grev şimdilik müzakere biticeye kadar tehir edilmiştir. Eğer son dakikada bir anlaşma olmazsa, Amerikan ticaret gemileri tamamile faaliyetinden kalacaklardır.

Eger Mister Truman bu büyük buhranı karşılamağa muvaffak olamazsa, Amerika milyonlarla deniz işçisini büyük bir sefalete duçar edecek, deniz ticaretini de sekteye uğratacaktır. Deniz işçileri müzakereler muvaffakiyetle neticelenmezse dayatmağa karar işvermişlerdir.

Birleşik Amerikada açlığı önliyecek tedbirler.

Birleşik Hmerikada açlık tehlikelerini önlemek gayesiyle 1945 yılının yaz mevsiminde en azında bir milyon okul genci, hayati ehemmiyeti olan ekim hasadında çrlışmıştır. Bu arada şehir ve kasaba mıntıkalarında gıda maddeleri yetiştirmek gayesiyle zafer bahçeleri vücuda getirilmiştir.

M. Turuman milli zafer bahçesi mücadelesinin altıncı yılını açarken şöyle demiştir:

— "Şimdi açlığa karşı olan topyekün savaşı kazanmak hususunda yardımda bulunmalıyız. Aç bir milmet zayıf bir demokrasi şakirdi olur. Sürekli ve muvazeneli bir barış sağlamak bakımından yiyecek madddeleri en önemli silâhlardan birini teşkil etmektedir„.

Birleşik Amerika zafer bahçeleri teşkilrtı, 1946 yılında Nevyorkun varoşlarında 20 milyon bahçe vücüda getirmiştir. Zafer bahçeleri milletin iaşe durumunu 10 milyon ton arttıracağı tahmin edilmektedir.

Brezilya'da 50.000 işçi kayboldu

Brezilya müessesan meclisinde milletvekillerinden Cojo Filho, yukarı Amazonan sık ormanlarında "kauçuk meydan muharebesinin„ kurbanı olarak 50.000 den fazla Brezilyalı işçinin kaybolduğunu söylemiştir.

Harbin başlangıcında Malezya ve şarki Hindistan Japonlar tarafından istilâ edildikten sonra yeni ham madde kaynakları araştırmak üzerer bu işçiler Birleşik Amerikada, Rubber Bo-ord'ın mümessilleri tarafından işe alınmışlardı. Harp biter bitmez Rubber Boord yardımları kesti ve araştırmaları birden bire durdurdu. Lâstik ağaçlarını keşfetmek üzere vahşi ormanlara gönderilen bu binlerce kayıp işçiden sağ kalanlar, sıtma ve yoksulluk yüzünden eriyen vücutlerile zaman zaman görünürler.

Grevler yüzünden külçe sanayiindeki zarar.

Birleşik Amerika Seferberlik ve yeniden kalkınma ofisi 1 temmüz 946 tarihinde ham madde durumunu şu şekilde tebaruz ettirmektedir:

Ocak ve şubat aylarında çelik endüstrisinde vukua gelen grevler ve ayrıca nisan mayıs aylarında kömür işçilerinin grevi yüzünden, istihsal mıntıkaları akamete uğratılmıştır.

Bu sebepten külçe çelik sanayi'inde 13 milyon ton bir zarar kaydedilmiştir.

Yunanistanda Sağlık Durumu:

Malarya Yunanistanda ötedenberi salgın kalindedir. Yunanlıların 0/0 87 si Malarya geçirmiştir. Eskiden 7 milyon nüfusu olan Yunanistanda senede vasatî bir milyondan fazla insan Malarya nöbetleri geçirmekte idi. Harpten önce yılda malaryadan ölüm 5000 ni bulmakta idi. 1940 da Yunan hükûmeti Rokfeller Enistitüsünün yardımile Yunanistanda 200 sıhhat kontrol istasyonu tesis etmiş ve esaslı şekilde müeadeleye girişmişti. Faşist istilâsı bütün bu tesisleri yıktığından 1942 da sıtmalıların sayısı 3 milyona yükselmiş bulunuyordu. UNRRA'nın yardımları ile geçen kış D.D.T. kullanılarak sivri sinek müeadelesine girişildi Geçen baharda ayrıca Unrra'nın iki Malarya müeadele tayyaresi bataklık mıntakalara D.D.T. serpti. Bu yıl yaz aylarında Yunanistan tarihinde görülmedik derecede malaryalı adedi azalmıştır.

Yunanistanda verem sefaletin artmasına ayak uydurarak en yüksek hudutlarına varmış bulunmaktadır. Halen büyük Britanya ve Amerikaya nazaran 16 misli fazla veremli mevcuttur.

2000 verem yatağından halen ancak 4000 i kollanılabilir bir halde çalışmaktadır. Diğerleri tamamen harabe halindedir. Yunanistanda veremle müeadele için yegâne çare verem dispanserleri teşkilâtını esaslı şekilde kurmaktır.

İşsizlik ve kara borsanın devamı hastalığın korkunç surette yayılmasına yardım etmektedir

Tifo Yunanistanda Endemik olorak mevcuttur. Daha çok su ipedemileri görülmektedir.

İşçi sınıfının tanınmış düşmanlarından Samet Ağaoğlu yine gayrete geldi

"Vatan„ gazetesinin 27 Eylül sayısında Samet Ağaoğlunun "sınıf esası üzerinde meslekî teşkilât„ başlıklı bir yazısı çıktı. Bağımsız Sendikalarımızın faşist meslek teşekkülleri haline sokulmasını sağlamak için, sakat türkçesi ve sakat mantığı ile, bin bir dereden su getiren Ağaoğlu böylece, işçi sınıfının düşmanı olarak yeniden sahneye çıkmış bulunuyor.

Ağaoğlunu, harpten önce ve harp içinde Türkiye'de faşist korporasyon teşkilâtını kurdurmağa nasıl canla başla uğraştığını herkes bilir. 1943 yılında faşist İtalya kayıtsız teslim olduktan ve İtalyan faşist partisi yuvarlandıktan sonra bile Ağaoğlu, «Millet» dergisi sayfalarından, bugünkülere benzer «tahlilleri» ile dostlarını panikten kurtarmağa çalışmıştır.

"Bu kısa tahlilimiz Faşist Partisinin düşmesiyle bu partinin ana prensiplerinin iflâs etmiş olduğu fikrinin yanlışlığını çok açık göstermiş oluyoruz.„ (Millet: sayı 17)

Bu yazısından sonra Alman faşizmi de yıkılmış ve Ağaoğlu bir müddet mezhebini dışarı vurmaktan kaçınır görünmüştür. Seçimlere doğru «büyük kahraman» gazetecilere «çekildik izzetü ikbal ile babı hükûmetten» diye rek resmi vazifesini bırakıp «Demokrat Parti» ye geçmiş ve bu parti tarafından Ankara Milletvekilliğine aday gösterilmiştir. Bunlara bakarak, bir çokları gibi Ağaoğlunun da bir gecede demokratlaşıverdiğini sanmıştık. Meğerse içini dışarı vurmak için müsait zemin ve zaman bekliyormuş.

Ağaoğluna göre iki türlü sendika varmış:

a) Devlet içinde sendika,

b) Devlet dışında ve devlete karşı sendika.

«Devlet içinde sendika devleti yapan temel unsurlardan birisi» imiş. «Devlet ile ferd arasındaki münasebetleri o idare eder, devletin sosyal teşkilâtını meydana getirir, cemiyette nizamın vasıtası olur» muş.

«Devlete karşı sendika ise, meslek mensuplarını ve menfaatlarını temsil eden ve **bu itibarla** daimî bir ihtilâf sebebi ve nizamsızlığın vasıtası olan sendika» imiş.

Önce Ağaoğlunun «devlete karşı sendika» sı üzerinde duralım. Bu sendika, Ağaoğlunun ifadesiyle, «meslek mensuplarını ve menfaatlarını temsil» ettiğine göre, **ne itibarla** daimî bir ihtilâf sebebi ve nizamsızlığın vasıtası olurmuş? Sonra, eğer devletle patron ayni şey değilse (ayni şey olmadığını kendileri iddia ederler) siyasî bir teşekkül olmıyan işçi sendikasının devletle ne alış verişi vardır. Tekrar ediyoruz, sendika siyasî bir teşekkül değildir. Kapitalist demokrat memleketlerde işçi sendikaları, işçileri tek tek patronun boyunduruğuna düşmekten kurtarmak, ücretlerin her fırsatta azaltılmasını, iş saatlerinin uzatılmasını önlemeye, karşılıklı yardımlarla azalarının geçinme, sağlık ve kültür şartlarını düzeltmeye çalışmak maksatlariyle kurulurlar ve bu hudutlar içinde faaliyette bulunurlar. Bunların dışına çıkmağa lüzum da yoktur. Çünkü, herkesin bildiği gibi, kapitalist demokrat memleketlerde işçi sınıfının sendikalardan ayrı siyasî teşekkülleri, partileri de vardır. Her işçi, isterse hem sendikaya, hem de kendi sınıfının partisine aza olabilir. Ekonomik ve yakın menfaatlarını sendika yoluyla müdafaa eder; siyasî mücadelesini de parti yoluyla yürütür. Görülüyor ki "devlete karşı sendika„ iddiasının iler tutar yolu yoktur.

Ağaoğlunun "devlet içinde sendika„ sına gelince; yazısında bunu "kooperatif sendika„ diye gösteriyor. Eğer bir tertip hatası değilse, Ağaoğlunun "kooperatif sendika„ dediği şey, faşist memleketlerde emekçi kitlelerin büyük sermaye tarafından rahatça sömürülmesini sağlamış olan «korporasyonlar» ın ta kendisidir. Zaten Ağaoğlu da vaktiyle bunu açıkça söylemekten çekinmemiştir. «Millet» dergisinin ilkkânun 1942 tarihli sayısında aynen şöyle der:

"Devlet içinde mesleki teşkilât (korporatif devlet) e vücut verir.„

"Korporatif devlet„ ne demektir? Bunu da Mussolini'nin ağzından dinleyelim:

"Korporatif devlet, faşist devlettir.„

Ağaoğlunun «devlet içinde sendika» sıyle varmak istediği gaye işte budur.

Sendikacı

Kömür havzasında vasıflı işçi meselesi

Zonguldak kömür havzasında vasıflı işçi yetiştirmek meselesi işçilerle yakından alâkadar olan muhitlerde, günün münakaşa mevzuunu teşkil etmektedir

Havzadaki uzun ikâmetimde, bir madenci gözü ile işçi mes'elesini yakından tetkik etmek fırsatını buldum.

Amerikaya ısmarlanan ve yakında gelmesi ümit edilen istihsal malzemesini kullanacak işçi bulunamaması endişesi Maden mühendislerinde yer etmiştir. Herkezin kafasında büyük bir istifam çengel gibi kıvrılmaktadır:

— «Evet işçiyi yetiştirmek lâzım. Fakat nasıl?»

Tecrübelerime ve etütlerime dayanarak elde ettiğim neticeler, işçiyi yetiştirme davasına faideli olabilirse kendimi bahtiyar addedeceğim.

1 — Havzanın muhtelif ocaklarında çalışan işçiler arasından yüzde on kadarını seçerek 4-5 ay sürecek bir kurs devresi için mustahsil olmaktan çıkarmak ve bu müddet zarfında:

Usulleri:

a — Emniyet

b — Damar yatımlarına göre muhtelif çalışma

c — Yer altı tahkimatı

Gibi bilgiler öğretilmelidir. Dersler daha ziyade misallerle gösterilmeli ve bu gün maden mektebinde olduğu gibi lüzumsuz teferruattan mümkün olduğu kadar kaçınılmalıdır. Bu arada dikkat edilecek en mühim noktanın, dersin işçinin anlıyabileceği bir şekilde verilmesi olduğu unutulmamalıdır.

2 — 4-5 aylık kursu bitirmiş olan işçiler 2-3 ay bir tatbikat ocağında çalıştırılmalıdır. Bu ocak, istihsal üzerinde büyük bir faidesi olmıyan ikinci derecede bir ocakta yapılacak küçük bir tadilât ve ilâve ile hazırlanabilir. Üzülmez istihsal bölgesinde bulunan Baştarla ocağı ve Kozlu ile Kandilli arasında bulunan Kireçlik ocağı bu işe tahsis edilebilir.

İşçiler burada, kursta nazari olarak gördükleri her şeyi tatbik etmek imkânını bulabilmelidirler. En yeni maden işletme metodları en yeni vasıtalarla tatbik edilebilmelidir.

İşçilerin buradaki çalışmaları sırasında çıkaracakları kömür kurs için sarfedilen paranın bir kısmını karşılıyacağından işletme büyük masraflara girmiyecektir.

Kurstan muvaffakiyet gösterek ayrılan işçilere diğer işçilere nazaran biraz daha fazla gündelik verilmeli. Bu suretle diğer işçiler de teşvik edilmelidir.

3 — Kömür havzası işçileri teşkilâtlanmak yolunu tutmuşlardır. Bu maksatla kurulan Maden Kömür Havzası İşçileri Sendikası, vasıflı işçi yetiştirmek mes'elesini programına koymak suretiyle ele almış bulunmaktadır.

İşletme patronluk-işçilik münakaşalarından vazgeçip Sendikanın bu yoldaki faaliyetine engel olmamalı, hattâ desteklemelidir. Kurslar dışında işçiye verilecek uyandırıcı konferansların büyük faydası olacaktır.

(Devamı S. 4 Sü. 4 de)

Eli ezilen işçi

Beşiktaş Çöp iskelesinde bulunan ipek fabrikasında 28 Eylül cumartesi günü Süreyya isminde bir işçi pervane kapağının tozunu silerken sağ elini makineye kaptırmış; bu sebepten dolayı eli ezilmiştir. İlk tedavisi ustası tarafından yapılan Süreyya bilâhare hastahaneye kaldırılmıştır.

İstanbul Ayakkabı İşçileri Sendikası olağanüstü toplantısını yapıyor.

Haber aldığımıza göre İstanbul Ayakkabı İşçileri Sendikası 7/ Ekim /1946 pazartesi günü saat 10 da Çemberlitaş Şen bahçede olağanüstü toplantısını yaparak daimi idare heyetini seçecektir. Hemen hemen hazırlıklarını bitirmiş bulunan muvakkat idare heyeti bu toplantıya işçi arkadaşlarının geniş alâkasını sağlamaktadırlar. Kendilerine başarılar dileriz.

İstanbul İnşaat İşçileri Sendikası

(ANA NİZAMNAMESİ)

1 — İstanbul Vilâyeti sınırları içinde İnşaat İşçileri Sendikası adı altında gayri siyasi bir cemiyet kurulmuştur.

2 — Sendikanın adı bu nizamnamede kısaltılmış olarak «İ. İ. İ. S.» remzi ile gösterilmiştir.

3 — **Maksat ve Gayeler :**

a) İstanbulda mevcut İnşaat İşçileri işverenler ve hükûmet makamları nezdinde temsil etmek işçilerin hak ve menfaatlarını korumak ve icabında mücadele etmek.

b) İşçilerin içtimai ve kültürel sahalarda inkişaflarını sağlamak için beden terbiyesi, san'at ve ihtisas kursları, okuma odaları açmak, konferanslar tertib etmek, icabında işsiz kalan Sendika azalarına iş temin etmek çarelerini aramak ve ilâh...

c) Sendika azanın sıhhi durumlariyle alâkadar olmak ve bunun temini için parasız muayene ve tedavi çarelerini temin etmek, kaza ve işsizlik neticesi sefalete düşen arkadaşlara idare hey'eti karariyle maddi yardımlarda bulunmak.

4 — **Giriş ve Çıkış :**

İnşaat işlerinde çalışan bütün işçiler ile inşaatta istihdam edilen müstahdemler din ve milliyet farkı gözetilmeksizin Sendikaya aza olabilirler. Sendika menfaatine aykırı harekette bulunanlar ve işçi sınıfının umumî menfaatlerini baltalıyanlar idare hey'eti karariyle Sendikadan çıkarılırlar.

5 — **Teşkilât :**

İ. İ. S. nın merkez idare heyetini 11 kişilik daimi bir idare meclisi azaları teşkil eder. İdare meclisine seçilen azalar ilk içtimada kendi aralarından birini Sendika mes'ul kâtipliğine, bir diğerini hesap ve vezne kâtipliğine ve bir üçüncüsünü de teşkilât kâtipliğine seçerler. Bu suretle teşekkül edecek üç kişilik daimi içra komisyonu Sendikanın bütün işlerini tedvir ederler. Ve idare meclisine karşı mesuldürler.

6 — İdare meclisi lüzum gördüğü takdirde, daimi icra komisyonuna yardımcı olarak mümessiller ihdas eder. Mümessiller daimi surette Sendika mes'ul kâtibi ile temas eder ve ona karşı mesuldürler.

7 — Sendikanın bilumum muhaberatından mesul kâtip mes'uldür.

8 — İdare meclisi azaları her on beş günde bir defa olmak üzere mes'ul kâtibin başkanlığında içtima eder ve daimi icra komisyonunun vereceği faaliyet raporunu tetkik eder.

9 — Sendikanın idaresi bu ana nizamname ile, idare meclisinin vereceği kararlara göredir. Daimi icra komisyonu bunun haricinde hareket edemez.

10 — Sendikaya kayıtlı aza her altı ayda bir umumi içtimaı akteder. Bu içtimada işçi sınıfını ilgilendiren umumi meseleler görüşülür. Münâkaşa edilir ve idare meclisine lüzumlu direktifler verilir.

11 — Sendika azası her sene muntazaman kongre akteder. ve bu kongrede idare meclisinin vereceği raporu ve hesabatı tetkik ederek idare meclisinin faaliyetinden dolayı ibra eder veya alınması icab eden tedbirleri karar altına alır. Sendikaya kayıtlı azanın umumi içtimaa kongreye daveti ve bu içtimalarda alınacak kararların azaya bildirimi, ya bir beyanname veyahut gazetelerle neşredilmek suretile yapılacaktır.

12 — Senelik kongrelerde Sendikada mevcut azanın ekseriyetiyle idare meclisi azaları yeniden seçilir. Bundan başka kongre 5 kişilik bir kontrol komisyonu seçer. Ana nizamnamenin tadili de ancak kongrelerde ekseriyetin vereceği kararla yapılabilir.

13 — Kontrol komisyonu reisini kendi arasından seçer ve her ay muntazaman toplanarak Sendikanın hesabını tetkik eder ve azanın nizamnameye aykırı hareketi karşısında disiplin cezaları veya sendikadan çıkarılma kararı verir. Kontrol komisyonunun vereceği kararlara ancak kongrede itiraz olunabilir. Kongre kararları katidir.

Muvakkat hüküm : İlk kongre toplanıncaya kadar İ. İ. S. kurucular heyeti tarafından bu ana nizamnameye göre idare olunur. Bu heyet ilk kongreyi Sendikanın resmen teşekkülünden en çok üç ay sonra toplantıya çağırmaya mecburdur.

14 — **Gelir kaynakları :**

Sendikanın gelir kaynakları : Girişte bir defaya mahsus olmak üzere her azadan bir lira yazılma ücreti ve her ay azanın vereceği asgari elli kuruş aidatları ve bundan başka ihtiyari teberrüler. Sendika faydasına verilecek müsamere, temsil V.s. nin bıraktığı kararlar ve benzerleri.

15 — İstanbulda bir İşçi Sendikaları Birliği veya bu maksatları güden bir teşekkül vücût bulur bulmaz İnşaat İşçileri Sendikası umumi bir içtima aktederek alınacak kararlar üzerine bu birliğe iltihak edecektir.

16 — Sendika faaliyetini tatil zorunda kaldığı takdirde tasarrufundaki malları İstanbulda mevcut İşçi Sendikaları Birliğine mevcut değilse İstanbulda mevcut azası en çok üç işçi Sendikasına devreder.

17 — Sendika merkezi şimdilik Galata da Kürkçü kapı Yelkenciler caddesi 165 numaralı mahaldir.

18 — **Kurucular :**

Kemal Balyoz minare inşaatçısı, Kemal Baran demirci, Emin Şaşmaz marangoz, Hasan Çalmaz demirci, Mustafa Ayyıldız demirci, Abdülkadir Basa Y. Mühendis, Dimitro Papayani inşaatçı, Necdet Gücüyener inşaatçı, Kadri Şimşek demirci, Nusret Külahçı inşaatçı, Ligor Çatı inşaatçı.

Sendika tâbirini aforoz edenlere

Baş makaleden Devam

manzarası gösteren dünya sendikalar federasyonu da bu adla anılmaktadır.

Bu kadar şerefli bir tarihi olan ve emekçi yığınları arasında bu kadar büyük bir itibarı olan ve sevilen bir adı türkiye emekçilerinin benimsememesine imkan tasavvur olunabilir mi? biz buna emekçi vatandaşlarımızın bir ağızdan "hayır" dediklerini işitir gibi oluyoruz.

Bu sütunlarda ve teşkilâtlarımız vasıtasile aralıksız memleketimizde süratle kök salan sendikacılığı ve ayrı ayrı sendikaları her türlü tecavüze karşı korumaya çalışacağımıza ve yaşatmıya muvaffak olacağımıza inanıyoruz. !

Bu demekmidir ki her türlü şartlar altında ve teşebbüslerimizi uzun müddet geciktirmek pahasına sendika adına saplanıp kalmamız lâzımdır.

Hayır, böyle bir taassuba da hacet yoktur. Gerek kütlelerin ve gerekse idare makinesinin anlayışıslığı karşısında, başka türlü yapmağa imkân görülmediği taktirde, geçici olarak birlik kulüp cemiyet adlarını almakta kabildir. esasen sendikalar birliği bile üç dört ay evvel nizamnamesini kaleme alırken bu gibi halleri göz önünde bulundurmuş ve işçi sendikalar birliğine, adı ne olurs aolsun, emkçilerin hak ve menfaatlerini korumayı üzerlerine almış ve sınıf mücadelesi esasını kabul etmiş bütün emekçi teşekküllerinin âza olabileceği kayıt etmiştir.

SENDİKACI

İşçi ücretlerine zam istiyoruz

Baştarafı Birinci Sahifede

Biz bu satırlarla amme vicdanına hitâp ediyoruz ve acele çıkarılacak bir kanunla hükümetin iş piyasasına müdahale ederek işçi ücretlerine en az yüzde yüz zam yapılmasının teminini istiyoruz.

Davâ hem bir kısım vatandaşların haklarının verilmesi, hem de memleketin müstakbel iş gücünü tehlikeye sokan bu günkü duruma bir son verilerek iş gücünün korunması davâsıdır Hükümet böyle bir davâya yabancı kalmamalıdır.

SENDİKA

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi talebelerinden M. O. Bağman'a

Türk Emekçisinin davası yolunda çalışan gazetemize karşı gösterdiğiniz sempatiye teşekkür ederiz. Yerimiz çok kıt olduğundan mektubunuzu neşretmeğe maalesef imkân hasıl olamadı.

Türk işçisi oyuncak olamaz...

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sendikaların birleşmesiyle iş saatları tanzim edilecek, gündelikler yükseltilecek, kulüpler, mektepler, hastahaneler, tiyatrolar açılacak, hasılı işçi sınıfının insanca yaşama hakları elde edilinciye kadar, sesimizi duyurmıya el birliğiyle çalışacağız.

İşçi Arkadaşlar !

Bunlar kuru vaitlerle dolu birer palavra değildir !

Sendika nizamnamelerindeki, bu hayati maddeleri tahakkuk ettirmek istiyorsan, kat'i surette Sendikana girip, onu kuvvetlendirmen icap eder. Bu gün için her şuurlu işçinin yapması lâzım gelen vazifelerden, en önde geleni de budur.

Sendikalarımız nekadar kuvvetli olursa, isteklerimiz o nisbette kolaylıkla tahakkuk etmiş olacaktır.

Bu arada, karşımıza çıkan bütün engelleri yıkacak, büyük bir kuvvete sahip olduğumuza inanalım.

Bu kuvvet nedir ?

Bu kuvvet işçinin sınıf şuurudur !

Herbirimizin kitleden aldığımız sınıf şuuru, karşımıza çıkacak bütün manialarıı, en kısa bir zamanda yıkmıya, parçalamıya kâfi gelecektir.

Burjuva sınıfı ile, işçi sınıfı arasında, gizli veya açık çatışmaların tezahürü olan dedikodulara, hiç bir suretle kulak asmıyalım !..

İkilik, davasiyle işçi sınıfını parçalamak gayesini güdenlerin palavralarına da karnımız tok olduğu malûm. Yalnız sınıf ve memleket hainlerini daha iyi tanımış olalım. Prensip madrabazlarının tuzaklarına düşmemek için bize bukadarı kâfidir !

Bugüne kadar gazetemizde çıkan ve çıkmakta olan yazılarımızdan, bir Sendikanın ne demek olduğunu ve ilerde Sendika teşkilâtlarının bir memleket içinde neler yapmak kudretinde olduğunu gördünüz. Bu vesileyle yine tekrar ediyoruz.

Sendika teşkilâtları olmıyan memleketlerde, işçi daima hakkını aramak imkânlarından mahrum bir vatandaştır. Teşkilâtsız bir memlekette, tek başına hak istenemiyeceğini artık bilmemiz lâzım.

İhtiyaç, aç gövdelerimizi çiğniyerek, bizi karılarımız ve çocuklarımızla birlikte ölüme mahkûm ederken, işçi sınıfının bağrından kopan Sendikalarına el'an daha binbir şüphe ile mi bakmak lâzım ?

İşçi sınıfı, açlıktan, sefaletten, binbir çeşit hastalıklardan günden güne mahvolurken, öz varlıklarımızın yapıcı kuvvetini inkâr etmek, memleket namı hesabına ihanet değil midir. Sendikalarımızdan başka kimlerden medet umalım ?

Arkadaş !

Medeni bir insanın sahip olduğu haklara ulaşmak istiyorsan, Sendikana vakit kaybetmeden gir. Sendikanı kuvvetlendir ki, hayati kıymeti haiz olan isteklerini kolaylıkla elde edebilesin. Türkiye işçi sınıfının, bu memleketin temel taşı olduğuna artık inan !..

Davamız yolunda girişeceğin mücadele günü gelmiştir !.

Kemâl SÖNMEZLER

Vasıflı işçi meselesi

(Üçüncü Sahifeden devam)

4 — İşçinin daha faal olabilmesi ve iyi randıman verebilmesi için iş yerlerinin islâh edilmesi faydadan hali kalmıyacaktır. Yer altında sık sık rast gelinen "Co, Co_2 ve CH_4" gazları ile mücadele usulleri modernleştirilmeli ve işçi, işletmenin sıhhati ile alâkadar olduğunu bilmelidir.

5 — Vasıflı işçi, çok çalışan işçidir. Tembel bir işçinin nazari bilgisi ne olursa olsun, vasıflı işçi telâkki edilmesine imkân yoktur. İşçiyi daha fazla çalışmağa teşvik için, bu günkünden daha âdilâne tatbik edilen bir primli çalışma usulü tatbik edilmelidir.

Amerikada kömür işçisinin verdiği randıman: 2000, Almanya ve İngilterede 1000 kilonun üstündedir. Dünyanın diğer memleketlerinde elde edilen rakamlar da bunlara yaklaşmaktadır. Kömür havzasında, 500 kiloluk randımanın kabahatini işçinin üzerine atmağa kimsenin hakkı yoktur. İşçidensadece daha fazla randıman istenilmemeli, önce ona gereken imkânlar verilmelidir.

İmkân temin edildiği gün Türkiye bu gün istihsal ettiği 3.500.000 tonla değil, belki, 10 000.000 la iftihar edecektir.

Armağan KERİMOL

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden: Adil Yağcı

Tertip ve Baskı F - K Basımevi